

NACRT Opštinsko vijeće Bos. Grahovo , na _____ sjednici održanoj _____ godine , na osnovu člana VI (2,4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (« Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine » , br. 1/94 i 13/97) člana 62 Ustava Hercegbosanske županije prečišćen tekst (« Narodne novine Hercegbosanske županije » br. 3/96) , člana 6. Zakona o osnovama lokalne samouprava (« Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine » , br. 6/95) i člana 4. Zakona o lokalnoj samoupravi prečišćen tekst (« Narodne novine Hercegbosanske županije » , br. 4/98) d o n i j e l o j e

I – OPŠTE ODREDBE **Član 1.** Ovim Statutom , u skladu sa ustavom i zakonom , uređuje se organizacija Opštine Bosansko Grahovo , njene nadležnosti , struktura vlasti , ostvarivanje lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Opštine Bosansko Grahovo .

Član 2. Područje opštine Bosansko Grahovo određuje se Zakonom . Promjene granice opštine Bosansko Grahovo mogu biti izvršene u skladu sa Zakonom , uz predhodnu saglasnost Opštinskog vijeća . **Član 3.** Službeni naziv Opštine je : Opština /Općina Bosansko Grahovo .

Član 4. Opština Bosansko Grahovo (u daljem tekstu opština) je pravno lice , sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom , Zakonom i ovim Statutom . **Član 5.** Službeni jezici u Opštini su srpski , hrvatski i bosanski jezik .

Član 6. Opština Bosansko Grahovo ima grb , zastavu , pečat i druga obilježja . Sadržaj i oblik grba i zastave , pečata i drugih obilježja , njihovu izradu i korištenje utvrđuje Opštinsko vijeće posebnom odlukom. Obilježja opštine Bosansko Grahovo trebaju simbolizirati jednakopravnost naroda i polova , kultura , istorije i tradicije naroda koji čine stanovništvo opštine , a u skladno sa ustavom i zakonom . **Član 7.**

Opština Bosansko Grahovo ima dan Opštine . Dan Opštine Bosansko Grahovo bi će utvrđen posebnom Odlukom Opštinskog vijeća , poštujući načelo nediskriminacije po nacionalnom , vjerskom , kulturnom i istorijskom osnovu . Dan opštine ne može biti proglašen datum iz perioda 1991. – 1995. godine . Nagrada Opštine Bosansko Grahovo i druga javna priznanja dodjeljuju se na Dan opštine Bosansko Grahovo. **Član 8.** Opštinsko vijeće može dodjeljivati nagrade i druga javna priznanja građanima i drugim pravnim osobama za naročite uspjehe na svim područjima privrednog , društvenog , kulturnog i sportskog života od značaja za opštinu . Nagrada opštine Bosansko Grahovo najviši je oblik javnog priznanja opštine za postignute uspjehe na područjima iz prvog stavka ovog člana .

Nagrada opštine Bosansko Grahovo i druga javna priznanja dodjeljuju se pod uslovima i na način propisan posebnom odlukom . **Član 9.** Opštinsko vijeće može proglasiti počasnim građaninom opštine Bosansko Grahovo osobe koje su se istakle naročitim zaslugama za opštinu .

Počasnom građaninu dodjeljuje se posebna povelja opštine . **Član 10.** Opština može ostvarivati saradnju sa drugim opštinama i gradovima , radi ostvarivanja zajedničkog interesa. Opština može pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i sarađivati sa odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država. **Član 11.** Ostvarujući zajednički interes u ostvarivanju privrednog , kulturnog i društvenog razvoja , opštine Bosansko Grahovo uspostavlja i održava saradnju s drugim jedinicama lokalne samouprave u zemlji i inostranstvu .

Kada opština ocjeni da postoji dugoročan i trajan interes za uspostavu i saradnju i mogućnosti za njezin razvoj može sa pojedinim jedinicama lokalne samouprave sklopiti akt o saradnji i međusobnim odnosima .

Pod uslovima i na način utvrđen zakonom Opština može uspostaviti i ostvarivati saradnju s međunarodnim organizacijama , te pristupiti međunarodnim udruženjima jedinica lokalne samouprave . **Član 12.** Opština može odlukom Opštinskog vijeća proglasiti prijateljskim gradom pojedini grad radi njegovog udjela u ostvarivanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo među narodima i podstiče razvoj opštine , županije , Federacije Bosne

i Hercegovine i Bosna i Hercegovina . **Član 13.** Opština u postupku pripremanja i donošenja odluka , drugih opštih akata , zakona i drugih propisa na nivou Hercegbosanske županije , a kojega se neposredno tiče , daje inicijative , mišljenja i prijedloge nadležnom tijelu .

Inicijative , mišljenja i prijedlozi iz predhodnog stavka u ime opštine mogu podnositi : Opštinsko vijeće , Predsjednik Opštinskog vijeća , Načelnik opštine i direktno nadležnom tijelu i posredno putem odbornika i zastupnika . II - DJELOKRUG OPŠTINE Samoupravni djelokrug opštine

Član 14. Opština u okviru samoupravnog djelokruga , u skladu sa ustavom i zakonom , naročito : Osigurava uslove i preduzima sve potrebne mjere za dosljedno poštovanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda ; Osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige o djeci , obrazovanju i odgoju , radu i zapošljavanju , socijalnoj zaštiti , kulturi , fizičkoj kulturi , sportu i zaštiti i unapređenju životne okoline ; Osigurava uslove za razvoj privrede od značaja za Opštinu ; Vodi urbanističko – stambenu politiku od značaja za Opštinu i njen razvoj ; Upravlja opštinskom imovinom ; Osigurava obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti ; Osigurava i razvija lokalnu infrastrukturu ; Osigurava uslove rada lokalnih radio i TV stanica ; Vodi brigu o turističkim resursima opštine ; Uređuje i stvara uslove za racionalno korištenje i upravljanje građevinskim zemljištem i poslovnim prostorijama ; Osigurava uslove za ostvarivanje mjesne samouprave ; Osniva javne ustanove i druga pravna lica od interesa za opštinu ; Osigurava javni red i mir ; Obavlja upravne poslove iz samoupravnog djelokruga Opštine kao i prenesene upravne poslove ; Zaštita biljnog i životinjskog resursa na teritoriji opštine ; Obavlja i druge poslove koji su od značaja za Opštinu koji su utvrđeni ustavom i zakonom Organi opštinske vlasti Opštinsko vijeće

Član 15. Opštinsko vijeće je predstavničko tijelo građana opštine , koje funkciju vlasti vrši u skladu sa ustavom , zakonom i ovim Statutom . **Član 16.** Opštinsko vijeće broji 15 odbornika .

Izbor odbornika Opštinskog vijeća vrši se na način i po postupku utvrđenom izbornim Zakonom . **Član 17.** Opštinsko vijeće : Utvrđuje opštinsku politiku i prati njeno ostvarivanje ; Priprema i donosi Statut opštine i Poslovnik o radu Opštinskog vijeća (u daljem tekstu Poslovnik) , donosi odluke , druge propise i opšte akte i daje njihovo tumačenje ; Bira i smjenjuje Predsjedavajućeg Opštinskog vijeća i njegovog zamjenika , kao i članove radnih tijela Opštinskog vijeća ; Donosi budžet i usvaja izvještaje o izvršenju budžeta , donosi propise o opštinskim taksama i porezima na drugi način osigurava potrebna finansijska sredstva u skladu sa zakonom ; Upravlja imovinom opštine i odlučuje o njenom sticanju i raspolaganju ; Obrazuje organe , državna i radna tijela i službe , utvrđuje njihovu nadležnost i sastav ; Osniva javna preduzeća i javne ustanove i druga pravna lica za obavljanje djelatnosti od interesa za Opštinu ; Raspisuje referendum ; Raspisuje javni zajam i samodoprinos i odlučuje o zaduženju Opštine ; Vrši nadzor nad radom organa i službi Opštine , kao i javnih institucija koje osniva ; Vrši uvid u rad institucija koje svoje funkcije obavljaju na području i za potrebe Opštine i predlaže mjere za unapređenje rada ; Obrazuje organ koji u drugom stepenu rješava po žalbi protiv prvostepenih rješenja Opštinskog načelnika , donesenih na osnovu Statuta ili propisa Opštinskog vijeća ; Donosi odluku o osnivanju i ukidanju mjesne zajednice i donosi pravila mjesne zajednice ; Pokreće inicijativu za izmjene i dopune zakona i drugih propisa ; Donosi odluke o opštinskim priznanjima i nagradama ; Donosi odluku za davanje i izmjenu naziva ulica , trgova , mostova i drugo ; Vrši poslove utvrđene zakonom , drugim propisima i ovim Statutom. **Član 18.** Organizacija i način rada Opštinskog vijeća detaljnije se utvrđuje Poslovníkom. **Član 19.** Rad Opštinskog vijeća je javan . Građani imaju pravo prisustva sjednicama Opštinskog vijeća poštujući procedure o prisustvu koje propiše Opštinsko vijeće svojim Poslovníkom o radu . Predstavnici udruga , fondacija , interesnih skupina i institucija imaju pravo da budu saslušani pred Opštinskom vijećem ili njegovim radnim tijelom u slučaju razmatranja pitanja koje ih se neposredno tiče , a prema proceduri o učešću građana u radu

Opštinskog vijeća koje propiše Opštinsko vijeće svojim Poslovníkom o radu . Izuzetno , Opštinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti . Opštinsko vijeće ima pravo da zatvori svoje sjednice za javnost u slučajevima razmatranja poslovne tajne bitne za rad institucija opštinskih vlasti , kao i slučajevima razmatranja neriješenih pitanja koja se tiču digniteta i integriteta članova Opštinskog vijeća , Opštinskog načelnika , Opštinskih dužnosnika i zaposlenika . U slučajevima zatvaranja sjednice Opštinskog vijeća za javnost Opštinskog vijeće je dužno o tome obavijestiti javnost uz obrazloženje . **Član 20.** Opštinsko vijeće donosi Statut dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja odbornika , na način koji je regulisan Poslovníkom .

Ostale odluke Opštinsko vijeće donosi većinom glasova ukupnog broja odbornika , ukoliko , Statutom , Poslovníkom , zakonima i ustavima kantona i FBiH nije propisano drugačije odlučivanje . **Član 21.** Prva sjednica Opštinskog vijeća , u novom sazivu , biće održana najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora . **Član 22.** Prvu sjednicu Opštinskog vijeća u novim sazivu , saziva predsjedavajući predhodnog saziva Opštinskog vijeća i njome predsjedava do izbora novog predsjedavajućeg Opštinskog vijeća . Ako predsjedavajući Opštinskog vijeća predhodnog saziva ili njegov zamjenik na sazove konstitutivnu sjednicu u roku iz predhodnog člana , sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva . **Član 23.** Na prvoj sjednici Opštinskog vijeća , većinom glasova ukupnog broja odbornika vrši se izbor : Komisije za izbor i imenovanja , Predsjedavajućeg i zamjenika Predsjedavajućeg Opštinskog vijeća . **Član 24.** Predsjedavajući predstavlja Opštinsko vijeće i predsjedava sjednicama Opštinskog vijeća . Mandat predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Opštinskog vijeća traje do isteka mandata odbornika .

Posebnom Odlukom Opštinskog vijeća utvrđuju se funkcije , odnosno broj funkcionera u OV koji će svoje funkcije obavljati profesionalno . **Član 25.** Predsjedavajući Opštinskog vijeća , njegov zamjenik mogu podnijeti ostavku , odnosno mogu biti razriješeni ili smijenjeni prije isteka mandata Odlukom Opštinskog vijeća , koja je donesena nadpolovičnom većinom glasova ukupnog broja odbornika . **Član 26.** Opštinsko vijeće može obrazovati komisije , savjete , odbore , radne grupe i druga stalna i povremena radna tijela , čiji se sastav , djelokrug i način rada utvrđuje Poslovníkom , odnosno Odlukom o osnivanju . **Član 27.** Članovi radnih tijela Opštinskog vijeća imaju pravo na naknadu i druga prava utvrđena Odlukom Opštinskog vijeća u skladu sa zakonom . **Opštinski načelnik Član 28.** Opštinski načelnik je izvršno – upravni organ Opštine koji se bira u skladu sa izbornim Zakonom Bosne i Hercegovine . **Član 29 .** Opštinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran u skladu sa izbornim Zakonom Bosne i Hercegovine . Opštinski načelnik može podnijeti ostavku . Opštinski načelnik može biti razriješen ili smijenjen prije isteka mandata na način propisan izbornim Zakonom Bosne i Hercegovine . Opštinski načelnik ostaje na funkciji do izbora novog Opštinskog načelnika , a obavezan je izvršiti primopredaju dužnosti na način i pod uslovima utvrđenim Poslovníkom . **Član 30.** Ukoliko mjesto Opštinskog načelnika ostaje upražnjeno , izbor novog Opštinskog načelnika izvršit će se u skladu sa izbornim Zakonom Bosne i Hercegovine .

Do izbora novog načelnika , dužnost načelnika obavljat će dotadašnji Opštinski načelnik . **Član 31.** Opštinski načelnik , kao izvršno – upravni organ Opštine , u skladu sa ustavom , zakonom i ovim Statutom obavlja poslove lokalne samouprave , poslove uprave iz djelokruga Opštine , kao i prenesene poslove Kantonalne uprave a naročito : Predstavlja i zastupa Opštinu u skladu sa ustavom , zakonom i Statutom ; Utvrđuje prijedlog budžeta , Odluke i druge propise Opštinskog vijeća ; Zaključuje ugovore u ime Opštine u skladu sa opštim i pojedinačnim aktima Opštinskog vijeća ; Donosi opšte i pojedinačne akte iz svoje nadležnosti ; Obrazuje stalne i povremene komisije ili radne grupe ; Obavlja i druge poslove utvrđene zakonom , drugim propisima , ovim Statutom i aktima Opštinskog vijeća ;

Član 32. Poslove iz predhodnog člana Opštinski načelnik vrši samostalno i putem službi za upravu u sastavu Jedinog opštinskog organa uprave i ostalih opštinskih službi . Sudska vlast

Član 33. Sudsku vlast u opštini vrši Zajednički Opštinski sud u Livnu . Opštinski odbornik

Član 34. Opštinski odbornik (u daljem tekstu odbornik) je predstavnik građana u Opštinskom vijeću , izabran neposrednim i tajnim glasanjem , sa mandatom , pravima i obavezama propisanim ustavom , zakonom i ovim Statutom.

Član 35. Odbornik vrši svoju dužnost prema svom slobodnom uvjerenju . Odbornik se u javnom životu , treba ponašati na primjeren i etičan način , te obavljati svoj dužnosti savjesno i isključivo za dobrobit građana i opštine .

Član 36. U vršenju svoje dužnosti u okviru lokalne samouprave , odbornik naročito : Sudjeluje u donošenju odluka iz nadležnosti Opštinskog vijeća i doprinosi kreiranju i provođenju opštinske politike kroz izvršavanje zakona , drugih propisa i opštih akata ; Pokreće rasprave i daje inicijativu za razmatranje i rješavanje pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća ; Predlaže donošenje odluka iz nadležnosti Opštinskog vijeća ; Postavlja odbornička pitanja o ostvarivanju i zaštiti prava građana u sprovođenju zakona i drugih propisa , te zakonitosti rada i postupanja organa uprave , odnosno institucija koje imaju javna ovlaštenja ; Brine se o ostvarivanju potreba građana , mjesnih zajednica i opštine .

Član 37. Odbornik ima pravo na naknadu za rad i druga prava za vrijeme vršenja funkcije odbornika .

O pravim odbornika iz predhodnog stava , odlučuje Opštinsko vijeće . Radna tijela

Član 38. Za proučavanje i razmatranje pojedinih pitanja , te priprema i podnošenje odgovarajućih prijedloga za praćenje i provođenje utvrđene politike i praćenje izvršenja odluka i opštih akata Opštinskog vijeća , za koordinaciju u rješavanju pojedinih pitanja , za proučavanje i raspravljanje i drugih pitanja iz nadležnosti Opštinskog vijeća , te za izvršavanje određenih zadataka i poslova od interesa za Opštinsko vijeće , Opštinsko vijeće osniva svoja radna tijela . Opštinsko vijeće može osnovati stalna , povremena i privremena radna tijela .

Član 39. Stalna radna tijela Opštinskog vijeća su : Komisija za statutarna pitanja , Poslovnik i propise Komisija za budžet , finansije i društveni nadzor Komisija za mjesne zajednice , nevladine organizacije i pitanja mladih Komisija za izbor i imenovanja Djelokrug rada , ovlaštenja , sastav stalnih radnih tijela , te druga pitanja u vezi sa njihovim radom utvrđuju se Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća .

Član 40. Povremena i privremena radna tijela obrazuju se posebnom odlukom kojom se određuje njihov naziv , djelokrug rada , ovlaštenja i sastav . Povremena radna tijela imaju stalno članstvo , a sastaju se po potrebi . Za specijalne potrebe u svom radu Opštinsko vijeće može formirati privremene komisije čiju nadležnost , dužinu mandata i članove određuje u trenutku odluke o osnivanju . Privremene komisije ne mogu imati mandat duži od godinu dana .

3. Organizacija opštinske uprave

Član 41. Opštinska uprava organizuje se kao jedinstveni opštinski organ uprave Opštine Bosansko Grahovo u okviru kojeg se obavljaju poslovi lokalne samouprave i upravni poslovi iz samoupravnog djelokruga opštine , kao i poslovi Kantonalne uprave preneseni na opštinu .

Član 42. Jedinstveni opštinski organ uprave Opštine Bosansko Grahovo . Za obavljanje poslova iz nadležnosti opštinskog organa uprave , poslova lokalne samouprave i upravnih poslova iz samoupravnog djelovanja opštine , kao i prenesenih poslova županijske uprave , Opštinski načelnik organizuje opštinske službe za upravu .

Opštinski načelnik sa službama za upravu obavlja poslove uprave iz samoupravnog djelokruga opštine i poslova županijske uprave koji su županijskim zakonom preneseni na opštinu u okviru jedinstvenog opštinskog organa uprave .

Opštinski načelnik obavezan je organizovati službe za upravu za obavljanje prenesenih poslova županijske uprave i poslova iz samoupravnog djelokruga opštine u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad uprave . predhodnog člana , sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva .Opštinski organi uprave su opštinske službe za upravu a koje se osnivaju u okviru

jedinstvenog opštinskog organa uprave .

Opštinski organi uprave i opštinske upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug utvrđuje se odlukom Opštinskog vijeća o organizaciji i djelokrugu opštinskih organa uprave i upravnih organizacija u skladu sa zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH i odgovarajućim zakonima kantona .

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji opštinskih odjela i službi za upravu uređuje se njihov djelokrug rada , način rukovođenja , broj službenika odnosno namještenika i uslovi za obavljanje tih poslova . Pravilnik iz predhodnog stavka donosi Opštinski načelnik uz saglasnost Opštinskog vijeća .

Finansiranje i imovina opštine **Član 43.** Finansiranje opštine vrši se iz poreza , taksi , prihoda od pokretnih i nepokretnih stvari , koncesija , dotacija , naknada , zaduživanja kod banaka i drugih finansijskih organizacija , donacija i drugih prihoda utvrđenih zakonom i drugim propisima . Opština može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva samodoprinosi , na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom , odnosno ovim Statutom. Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava od građana donose građani na referendumu koji se raspisuje na prijedlog Opštinskog vijeća . **Član 44.** Ostvarenim prihodima Općina / Opština samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Opštinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima . **Član 45.** Imovinu opštine čine stvari , prava i novčana sredstva . Imovinom opštine upravlja i raspolaže Opštinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona .

5.Propisi i drugi akti opštine **Član 46.** Opštinsko vijeće donosi propise : Statut , budžet , odluke , pravila , pravilnike i Poslovnik o radu Opštinskog vijeća . Opštinsko vijeće donosi slijedeće akte : odluke , rješenja , zaključke i druge akte . Poslovnikom o radu Opštinskog vijeća utvrđuje se postupak donošenja propisa i akata Opštinskog vijeća . **Član 47.** Opštinski načelnik u izvršavanju propisa i opštih akata iz samoupravnog djelokruga opštine , donosi propise : uredbe , naredbe , pravilnike , uputstva i druge propise . Opštinski načelnik donosi slijedeće akte : odluke , rješenja , zaključke , naredbe i druge akte . **Član 48.** Akti organa i tijela Opštinskog vijeća su rješenja i zaključci .

Protiv prvostepenih akata Opštinskog načelnika i organa i tijela Opštinskog vijeća , donesenih na osnovu propisa Opštinskog vijeća i Opštinskog načelnika , u drugom stepenu po žalbi , rješava drugostepeni organ za žalbe , kojeg obrazuje Opštinsko vijeće .

Pri donošenju rješenja i drugih akata iz predhodnog stava primjenjuju se pravila upravnog postupka, utvrđena Zakonom o upravnom postupku . **Član 49.** Pri donošenju rješenja i drugih akata Opštinskog vijeća , Opštinskog načelnika i organa i tijela Opštinskog vijeća primjenjuju se pravila upravnog postupka utvrđena Zakonom o upravnom postupku . **Član 50.** Protiv prvostepenih akata Opštinskog vijeća nije dopuštena žalba , ali se neposredno može pokrenuti upravni spor. 6.Mjesna zajednica **Član 51.** Mjesnu zajednicu , kao oblik učestvovanja građana u odlučivanju o poslovima od neposrednog interesa građana , osniva Opštinsko vijeće . Odlukom o osnivanju Mjesne zajednice utvrđuje se naziv , sjedište , teritorija , mjesna područja mjesne zajednice i druga pitanja .

Član 52. Mjesno područje je teritorijalno određen dio mjesne zajednice , koji čini jednu ili više međusobno povezanih naseljenih mjesta , odnosno naselja ili dio naseljenog mjesta koji čini zasebnu cjelinu . **Član 53.** Mjesna zajednica se osniva na način i po postupku utvrđenim zakonom , ovim Statutom i Pravilima Mjesne zajednice . Inicijativu za osnivanje Mjesne zajednice mogu pokrenuti građani , organizacije i udruženja građana sa područja za koje se predlaže osnivanje Mjesne zajednice , odbornici Opštinskog vijeća i Opštinski načelnik . **Član 54.** Postupak osnivanja i ostala pitanja od značaja za funkcionisanje Mjesne zajednice i njenih organa , uređuje se Pravilima Mjesne zajednice . 7.Neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju **Član 55.** Građani na teritoriji opštine , mogu neposredno da učestvuju u

odlučivanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Opštine : Referendumom Mjesnim zborom građana Građanskom inicijativom Drugim oblicima . **REFERENDUM**

Član 56. Opštinsko vijeće raspisuje referendum radi odlučivanja o promjeni granica opštine , a može donijeti odluku o raspisivanju referenduma o određenim pitanjima iz svoje nadležnosti , kao i inicijativama za donošenje , izmjene i dopune zakona i prostornih planova . Opštinsko vijeće će raspisati referendum za donošenje odluke o neposrednom ubiranju sredstava od građana . Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području opštine i koji su upisani u birački spisak . Postupak održavanja referenduma propisuje Opštinsko vijeće , Odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom . **Član 57.**

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti : Jedna trećina odbornika Opštinskog vijeća , Opštinski načelnik , Jedna petina Mjesnih zajednica , o čemu odluku donose savjeti mjesnih zajednica . **MJESNI ZBOR GRAĐANA Član 58.** Na mjesnim zboru građani mogu raspravljati o svim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Opštine , te predlagati način rješavanja određenog pitanja , odnosno donošenja akata iz djelokruga Opštinskog vijeća . Mjesni zbor građana se održava za mjesno područje . Građani na mjesnom zboru mogu inicirati i organizovanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe života i rada građana kao što su : Izgradnja i održavanje puteva , kanalizacije , vodovoda i drugih komunalnih potreba i infrastrukture ; Uređenje naselja , izgradnju i uređenje parkova , nasada , dječijih igrališta , sportskih i drugih objekata ; Zaštita okoliša i slično . **GRAĐANSKA INICIJATIVA**

Član 59. Građani mogu Opštinskom vijeću uputiti inicijativu za donošenje propisa i drugih akata , u cilju rješavanja određenog pitanja .

Ukoliko su za realizaciju građanske inicijative potrebna sredstva , inicijativa mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđivanja . Opštinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom podržalo najmanje 50 građana . Ukoliko Opštinsko vijeće ne prihvati inicijativu birača iz predhodnog stava , najmanje pet stotina građana upisanih u birački spisak svojim potpisima , mogu pokrenuti inicijativu za izjašnjavanje građana referendumom o toj inicijativi .

Ukoliko Opštinsko vijeće ne prihvati inicijativu birača iz predhodnog stava , na zahtjev potpisan od najmanje 25 % građana upisanih u birački spisak , Opštinsko vijeće je dužno raspisati referendum . **SLOBODNI OBLICI UDRUŽIVANJA Član 60.** Opština afirmiše društvene inicijative i aktivnosti na polju razvoja civilnog društva , socijalne brige , očuvanja okoline , kulturne i umjetničke baštine preko organizacija i udruženja građana , čiji su ciljevi humanitarnog , obrazovnog , naučnog , sportskog , rekreativnog , kulturnog i vjerskog karaktera . Opština pridaje važnost konsultacijama sa stranim državljanima , sa boravištem na njenoj teritoriji i afirmiše njihovo aktivno učestvovanje u izgradnji ekonomskog , kulturnog i socijalnog života građana opštine . Dajući značaj navedenim oblicima udruživanja građana , Opština obezbjeđuje : Informacije i pristup administrativnim procedurama , Pristup strukturama i opštinskim uslugama , prezentaciju projekata ili dokumentovanje drugih aktivnosti , Prezentiranje Opštinskom načelniku i Opštinskom vijeću prijedloge , primjedbe i sugestije .

8.Promjene Statuta Član 61. Promjene Statuta vrše se putem amandmana . Prijedlog za pokretanje postupka za promjene Statuta može podnijeti jedna trećina odbornika Opštinskog vijeća , Opštinski načelnik i Komisija za statut i propise . Prijedlog iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložen , a podnosi se predsjedavajućem Opštinskog vijeća u pismenoj formi .

Član 62. Prihvaćeni prijedlog za promjenu Statuta dostavlja se odbornicima Opštinskog vijeća , savjetima Mjesnih zajednica , parlamentarnim strankama zastupljenim u Opštinskom vijeću , udruženjima građana koja djeluju na području opštine , radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanja primjedbi i prijedloga . Ako se ne prihvati prijedlog za promjene Statuta , isti prijedlog se ne može ponovo staviti na dnevni red sjednice Opštinskog

vijeća prije isteka tri mjeseca . Promjena Statuta je usvojena , ako se za istu izjasni dvije trećine odbornika Opštinskog vijeća . Promjena Statuta vrši se Odlukom Opštinskog vijeća .

Član 63. O prijedlogu za promjenu Statuta raspravlja se na sjednici Opštinskog vijeća .

III Prelazne i završne odredbe **Član 64.** Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da vrijedi Statut Opštine Bosansko Grahovo br. 01-05/98 od 11.08.1998.godine . **Član 65.**

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja i objavljuje se u « Službenom glasniku » Opštine Bosansko Grahovo . Predsjednik Opštinskog vijeća

---

Kovačević Dragiša

Broj : _____ Dana : _____